

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DUGI RAT**

**Izvješće o doprinosu Strategije ciljevima reforme C6.1. R5
„Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta
razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“**

1. Uvod

1.1. Ovo Izvješće o doprinosu Strategije ciljevima reforme C6.1. R5 izrađuje se sukladno Uputama za prijavitelje objavljenih u sklopu Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava „Izrada strategija zelene urbane obnove“, referentne oznake NPOO.C6.1.R5.01.007.

1.2. Strategija zelene urbane obnove je strateška podloga od značaja za jedinicu lokalne samouprave, koja se odnosi na ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integraciju NBS rješenja (engl. Nature Based Solutions), unaprjeđenje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike.

1.3. Strategija se u pravilu donosi za razdoblje od 5 do 10 godina.

2. Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava „Izrada strategija zelene urbane obnove“

2.1. Europska komisija predložila je 27. svibnja 2020. godine plan oporavka za Europu kako bi pomogla državama članicama u otklanjanju gospodarskih i društvenih posljedica nastalih zbog pandemije COVID-19 te doprinijela pokretanju gospodarskog oporavka i jačanju otpornosti gospodarstva na razini EU. Čelnici država članica EU su 21. srpnja 2020. godine postigli dogovor o planu oporavka, odnosno instrumentu pod nazivom „EU sljedeće generacije“, kao i o Višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.-2027. (dalje u tekstu: VFO). Slijedom navedenog, kako bi se ublažile ekonomske i društvene posljedice pandemije, na razini Europske unije uspostavljen je poseban instrument s pratećim financijskim sredstvima, koji državama članicama treba osigurati ubrzan gospodarski oporavak te digitalnu i zelenu transformaciju radi održivijeg razvoja i veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize.

**Financira
Europska unija
NextGenerationEU**

2.2. U okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“ uveden je Mehanizam za oporavak i otpornost (eng. Recovery and Resilience Facility - RRF), iz kojeg je državama članicama omogućeno korištenje bespovratnih sredstava i zajmova za financiranje reformi i povezanih investicija kako bi se ublažile ekonomske i društvene posljedice pandemije, ubrzao gospodarski oporavak te digitalna i zelena transformacija radi održivijeg razvoja i veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize.

2.3. Hrvatski NPOO odobren je Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 10687/21 od 20. srpnja 2021. o odobrenju ocjene Plana oporavka i otpornosti Republike Hrvatske. Kao poticajan financijski okvir i mehanizam, s izraženom europskom i nacionalnom dimenzijom koja odgovara na posljedice pandemije COVID-19, NPOO definira reformske smjerove i područja ulaganja radi postizanja ciljeva ekonomskog i društvenog oporavka, kao i jačanja otpornosti države i hrvatskog gospodarstva na krize.

2.4. Ovaj Poziv pokrenut je u okviru NPOO inicijative 6. Obnova zgrada, reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“.

3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026.

3.1. Cilj reforme je utvrditi i razviti okvir za izradu i provedbu strategija zelene urbane obnove na lokalnoj razini, kako bi se osigurali temelji razvoja održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture i integraciju rješenja zasnovanih na prirodi, integraciju modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, jačanje otpornosti od rizika i klimatskih promjena te kao podrška općem održivom razvoju. Svrha programa je stvoriti podlogu za dugoročan razvoj, podlogu za izmjenu prostorno-planskih dokumenata sukladno potrebama razvoja i podlogu za neposrednu provedbu.

3.2. Reforma ujedno služi kao podloga za pripremu i provedbu pilot projekata i programa koji će integrirati prostorno o i strateško planiranje, izbjeći barijere koje prijete održivijem korištenju zemljišta te usmjeriti cjelokupan proces urbane obnove prema održivijem i prostorno prilagođenom razvoju.

3.3. Planovi moraju integrirati elemente jačanja otpornosti na rizike i klimatske promjene, jačanje teritorijalnog sustava, razvoja zelene infrastrukture (definirane kroz Nacionalni program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima), integriranje NBS rješenja, integriranje modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (definiran kroz Nacionalni program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama), primjene modela urbane obnove i regeneracije uz provedbenu podršku EBRD-a, energetske učinkovitosti, urbane obnove te same obnove nakon potresa, sagledavajući potencijale razvoja kroz sve aspekte društva, gospodarstva i okoliša, te posebno uvažavajući prepreke i nedostatke koji su nastali kao posljedica COVID-19 pandemije.

3.4. Reforma uključuje uspostavu strukture i financiranje određenih aktivnosti predviđenih planovima, kao što su specifični pilot projekti koji doprinose razvoju zelene infrastrukture i kružnom gospodarenju zgradama i prostorom, a na temelju već navedenih nacionalnih programa.

3.5. Pilot projekti moraju biti povezani s postavkama nacionalnih programa razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Pilot projekti će imati integrirana rješenja za ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture (i integracija NBS rješenja), unaprjeđenja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama (razvoj otpornosti na klimatske rizike) te jačanja otpornosti na rizike.

4. Strategija zelene urbane obnove Općine Dugi Rat

4.1. Kroz odabrane mjere i projekte ove Strategije integriraju se zeleni i održivi koncepti koji će omogućiti urbanu obnovu i prostoru dati novi potencijal. Obnova zapuštenih ili nekorištenih zgrada i urbanih područja za izravnu posljedicu će imati doprinos održivom razvoju i to u segmentu održivog upravljanja resursima, odnosno prostorom i zgradama.

4.2. Izradom Strategije osigurava se analitička podloga i sažet prikaz različitih aspekata koji utječu na mogućnost urbane obnove, počevši od akata strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave do prostorno-planske dokumentacije. Strategija sistematizira te daje širi pregled pojma zelene infrastrukture u odnosu kako se taj termin koristi u različitim regulatornim propisima te istu konkretizira u prostoru Općine Dugi Rat na čije se administrativno područje odnosi. Time se razvija spona između prostorno-planske i strateške, tj. razvojne dokumentacije.

4.3. Strategija integrira načela participativnog planiranja u smjernicama i danim preporukama. Kroz predložene projekte konkretizira primjenu rješenja temeljenih na prirodi te uvođenje elemenata zelene infrastrukture u urbano tkivo Općine Dugi Rat. Strategija predlaže projekte te je podloga koja daje mogućnost razvoja i financiranja novih projekata koji mogu uključivati primjerice obnovu zapuštenih ili nekorištenih zgrada na način da se istima daje nova namjena, a time i novi život. Uz povećanje energetske učinkovitosti zgrada kroz provedbu različitih mjera od onih usmjerenih na zaštitu ovojnice zgrade do onih usmjerenih na implementaciju obnovljivih izvora energije te integraciju elemenata zelene infrastrukture na krovovima i pročeljima te interijeru zgrada, osigurava se dugoročna održivost ulaganja, ali i održivost u smislu smanjenja utjecaja na okoliš, odnosno neutralizacije ugljičnog otiska. Načela održivosti podrazumijevaju i osvještavanje te edukaciju javnosti i stručnjaka o potrebi jačanja otpornosti urbanih područja putem primjene inovativnih zelenih rješenja, ali i provedbu mjera osiguranja pristupačnosti i otvorenosti elemenata zelene infrastrukture za sve potencijalne korisnike. Ova načela obnove, prenamjene, modernizacije i komunikacije u skladu su s načelima *beautiful, sustainable, together* Novog europskog Bauhausa. Kroz ova nastojanja, načela i konkretizaciju istih putem predloženih projekata, Strategija izravno doprinosi glavnom cilju ove reforme, što je osiguranje temelja razvoja održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture i integraciju rješenja zasnovanih

na prirodi, integraciju modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, jačanje otpornosti od rizika i klimatskih promjena te kao podrška općem održivom razvoju.

4.4. Strategija predlaže provedbu nekoliko pilot projekata kojima bi se u kratkom roku bitno poboljšalo stanje u urbanom prostoru Općine Dugi Rat s navedenim procjenama koštanja koje su u skladu s fiskalnim kapacitetom Općine te za koje postoji mogućnost financiranja iz različitih izvora, primjerice putem NPOO-a iz EFRR-a putem ITP-a i OPKK ili sredstava FZOEU-a. Ovi projekti imaju značajne pozitivne eksternalije – bilo od zapošljavanja ili poboljšanja stanja okoliša – pri čemu su ekonomske koristi od njihove provedbe zajamčene, što je upravo i opravdanje za EU financiranje predloženih projekata.

4.5. Integracija različitih mjera iz različitih domena kojima se pozitivno doprinosi jačanju otpornosti na klimatske promjene, suradnji i učinkovitijem upravljanju, razvoju novih zelenih rješenja i pronalasku novih namjena i načina upotrebe urbanih prostora kao dugotrajni učinak će imati regeneriran okoliš, poboljšano zdravlje i veće zadovoljstvo stanovništva, povećanu bioraznolikost u smislu obnove i očuvanja staništa i receptivnosti urbanog područja za očuvanje vrsta.

4.6. Kao takvi, projekti su u skladu s programima izrađenima temeljem reformi iz NPOO-a, odnosno Strategija je u skladu s Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine te Programom razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine.

5. Zaključak

Strategija je prema načinu izvedbe, metodama i predloženim mjerama doprinosi ciljevima reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“.

OPĆINSKI NAČELNIK:

mr. Tonči Bauk, dipl.ing.

Financira
Europska unija
NextGenerationEU